

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

82. An si Episcopus omittat aliquam cæremoniam appositam in Pontificali pro benedictione Chrismatis, dicatur, hoc non obstante, Chrisma benedictum? Ex p. 6. tr. 8. & Misc. 3. res. 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

genis R. Sol.
& supra in
tr. 1. Ref. 15.
p. vlt.

quarto Episcopum consecrantem chrisma, & benedictentem oleum infirmorum in statu peccati, peccare mortaliter. Hoc est contra Valquez c. 4. n. 48. qui eodem modo loquitur de consecratione Ecclesie, ac de consecratione chrismatum. Ego tamen iuxta supradicta magnum discrimen inuenio, nam consecratio Ecclesie, vel aræ, aut calicis (& idem est de benedictione corporum, vestium sacrorum, &c.) non sunt actiones verè sacramentales, quibus villo modo conficiatur Sacramentum, quales sunt consecratio chrismatum, & benedictio olei, per quas licet non perficiantur sacramenta Confirmationis, vel Extreme Vnctionis, incipiunt tamen fieri per illas. Suppono enim materiam Confirmationis esse chrisma ab Episcopo consecratum, & materiam Extreme Vnctionis esse oleum benedictum. Ipsa ergo consecratio, vel benedictio constituit materiam illam in ratione materie, atque aded sicut forma aquæ constituit aquam in ratione materie Baptismi, sic consecratio illa constituit materiam illorum Sacramentorum in ratione materie validæ. Sicut ergo consecratio Eucharistie requirit in omnium sententia statum gratiæ, quando fit, licet tunc non applicetur Sacramentum, quia primitum tunc Sacerdos ponit materiam proximam sacramenti Eucharistie, quæ postea, quando applicatur, dat gratiam; sic videtur dicendum de consecratione chrismatum, per quam Episcopus ponit materiam Sacramenti, quæ postea dat gratiam. Nam si res attente consideretur, postea non datur gratia solum intuitu verborum, vel actionis Episcopi, aut Presbyteri vngentis, sed etiam intuitu chrismatum, vel olei ut benedicti ab Episcopo, atque aded intuitu benedictionis præteritæ: ergo illa actio Episcopi benedicens partialiter concurrit ad gratiam, quæ tunc non datur intuitu olei secundum se solum, sed olei ut benedicti, hoc est, olei, & benedictionis: ergo Episcopus benedicens non minus sua actione concurrit ad sanctificationem eorum, qui vnguntur, quam Episcopus, vel Presbyter vngens, atque ideo non minus requiritur gratia in illo, quam in his, sed eo magis, quo illa vnica actio benedictionis est causa vniuersalior, extendens se ad sanctificationem plurium, cum hæc actio vngendi non se extendat nisi ad sanctificationem vnus in particulari. Huc vsque Lugo, & ante illum Henriquez lib. 10. cap. 13. num. 5.

2. Sed sententiam negatiuam tenent communiter ceteri Scriptores Societatis, & ideo non solum illam docet Valquez, sed etiam Suarez, quem citat & sequitur Granada in 3. part. de Sacrament. in gen. contr. 3. tract. 5. num. 7. vbi sic ait. Merito recentiores idem sentiunt de Episcopo consecrante chrisma, aut consecrante Ecclesiam in mortali, non enim est quod grauitur iste obligetur ad habendam contritionem, vel confitendum, vt eas actiones sanctè exerceat. Ite ille. Hanc sententiam docet Hurtado de Sacrament. in gen. disput. 4. difficult. 10. Coninch de Sacrament. quest. 64. art. 6. dub. 1. Præpositus in 3. part. quest. 64. art. 6. dub. 1. n. 57. Maxatus tom. 3. de Sacrament. in gen. disp. 8. sect. 2. in fine Tanneus tom. 4. disp. 3. quest. 4. dub. 3. num. 74. & alij, quibus ego libenter adhaereo, rationibus quas penes ipsos videbis.

RESOL. LXXXII.

An si Episcopus omitat aliquam ceremoniam appositam in Pontificati pro benedictione Chriſmatis, dicatur, hoc non obstante, Chriſma benedictum? Ex p. 6. tr. 8. & Misc. 3. Ref. 21.

§. 1. Suppono quod licet aliqua benedictio in Confusio requiratur ex Christi institutione vt Chriſma sit debita materia Sacramenti Confirmationis & Extreme Vnctionis, nulla tamen in particulari sit ab eo determinata; sed modus benedictionis Ecclesie sit relictus, vnde is modus sufficit pro validitate Sacramenti, quem designat Ecclesia, qui pro temporum & regionum varietate potest esse alius, atque alius, & fieri potest vt benedictio vno tempore sufficiens non sufficiat, alio Pontifice prohibente, & irritante talem benedictionis modum. Hoc supposito quaeritur an si aliquid in Rituali positum pro benedictione Chriſmatis Episcopus omiserit, Chriſma desinat esse benedictum? Respondeo more meo breuiter, & resolutorè, non propterea Chriſma non censeri benedictum quod Episcopus forte aliquid in Rituali positum omiserit: quia Ecclesia non ita videtur requirere, vt omnia dicantur vel sentiantur quæ sunt præscripta; vt benedictio redatur irrita si quid forte omittatur. Non videtur igitur probabile Ecclesiam de facto velle omnes ritus consecrationis Chriſmatis esse essentielles: quia alias, si quis per aliquam distractionem, quod in tam multis ritibus facile potest accedere, aliquid omittet, inualidè Chriſma consecraret, & consequenter per illud inualidè confirmaret, quod esset valde incommodum, nec Ecclesia potest censeri hoc velle. Itaque cum non possit discerni in benedictione Chriſmatis, quæ verba aut ritus sint essentialia, & quæ non, cum non sit maior ratio de his, quam de illis; obseruatio totius tantum videtur ex præcepto Ecclesie, atque ita validè, etiam si illicite alio ritu consecraretur, dummodo fieret sufficiens olei & balsami commissio, & Spiritus sancti inuocatio. Et ita hæc omnia docet Ioannes Præpositus in 3. part. D. Thomas, quest. 72. art. 3. dub. 1. num. 21. Coninch de Sacrament. quest. 72. art. 3. dub. 1. conclus. 4. n. 47. Suarez tom. 3. disp. 33. sect. 1. §. Resol. verò. Filliuc. tom. 1. tract. 3. cap. 12. num. 12. & alij, quibus ego etiam calculum meum adiungo.

RESOL. LXXXIII.

An Episcopus possit erigere Collegiatam cum nouis Canonicis, vel addere nouum numerum Canonico- rum aliis antiquis?

Et in tali casu, an possit Episcopus insignire supradictos Canonicos signo illo, quod vulgo dicitur Almutica, seu Capuccio, vel Zambarda, sine aliqua Sedis Apostolicæ licentia? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 38.

§. 1. Negatiuam sententiam mordicus sustinet Aloysius Riccius in decisionibus Curie Archiep. Neapol. part. 3. decis. 66. docet enim ibi Episcopum non posse creare nouos Canonicos: & citat Baldum consil. 91. n. 10. lib. 1. Bursatum consil. 27. n. 4. & consil. 110. n. 6. cum aliis.

2. Verum contrariam sententiam docet nouissimè Ioan. Maria Nouarius in questionibus forensibus, part. 1. quest. 24. num. 4. vbi probat posse Episcopum nouum constituere Canonicorum numerum, & Collegium nouaque creare dignitates, & citat Zerolam in praxi Episc. verb. Episcopus q. 17. & Selvan de benef. part. 2. q. 23. n. 16. & addit Nouarius, quod in tali casu Episcopus potest insignire supradictos Canonicos signo illo, quod vulgo dicitur Almutica, seu Capuccio, vel Zambarda sine aliqua Sedis Apostolicæ licentia. Ita ille.

RESOL.